

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

2020-2021

8. Sınıf

Türkçe

Konu
Tarama
Testi

• Görsel Okuma ve Metin Türleri

2023 Eğitim
VİZYON

KTT-10

1.

Ateş Çiçeği	Yarı gölge yerlerde iri ve gösterişli açar. Güneş altında iyi bir gelişme göstermez, gölgede ise çiçek açmaz. Nisan sonundan aralık ayına kadar çiçekli kalabilir. İsmiyle uyumlu olan renkleriyle büyüleyici bir görüntü oluşturur.
Begonya	Begonyanın her türü, yarı gölge bitkisidir. Hatta yarı gölgeden bile daha az çok hafif güneş alması yeterlidir. Nisan ayından ekim sonuna kadar çiçek açar. Güneşi sevmeyen bir canlıdır. Sarı çiçekleri pembe yapraklarıyla hoş bir uyum içerisinde güzel bir görüntü sağlar.
Kadife	Kadifenin bütün çeşitleri bol güneş sever en dayanıklı mevsimlik bitkilerdendir. Kendine özgü bir kokusu ve güneş gibi rengi olan çeşitleri vardır. Kasım ortalarına kadar gayet sağlıklı kalır.
Kedi Tırnağı	Çiçekleri gündüz açıp gün batınca ölür. Ertesi gün başka bir çiçek açar ve yaz boyunca böyle devam eder. Suyu sever ve aralık ortasına kadar dayanır. Rengârenk görüntüleri iç açıcı etkiye sahiptir.

Bir apartmanda yaşayan dört komşu kadın yetiştirmek istedikleri çiçeklerle ilgili şunlardan bahsetmişlerdir:

Hanife: Evim yeteri kadar güneş almadığı için bol güneş isteyen bir çiçek yetiştiremem. İlbahardan sonbahar ortalarına kadar canlı kalması tercihimdir.

Nazife: İlbaharda açıp kışa kadar ölmeyen, güneşi fazla sevmeyen bir çiçek yetiştirmek istiyorum.

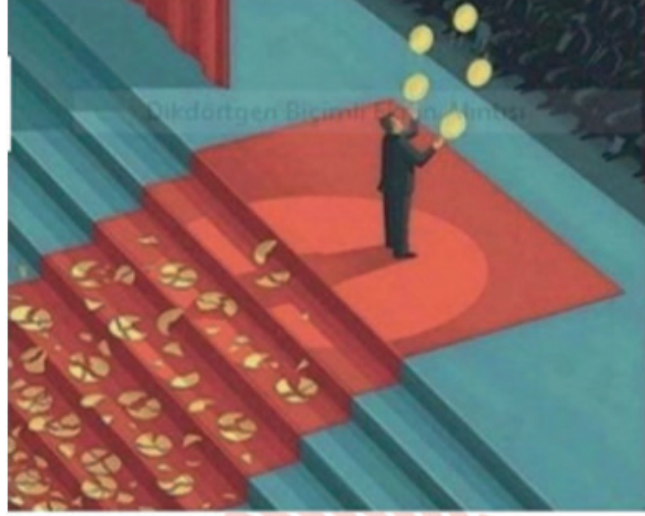
Kadriye: Bazı çiçekler kısa ömürlü oluyor her gün yenileniyor. Ben de yaz süresince balkonumda böyle çiçekler görmek istiyorum.

Hatice: Biliyorsunuz benim balkon bol güneş alıyor. Güneş isteyen çiçekler benim balkonumda uzun süre canlı kalabiliyor.

Bunlara göre dört kadının yetiştirebileceği çiçekler hangisinde verilmiştir?

	Hanife	Nazife	Kadriye	Hatice
A)				
B)				
C)				
D)				

2.

Aşağıdakilerden hangisi bu görselle ilgili değildir?

- A) İnsanlar gemiyi limana ulaştırmanla ilgilenir. Yolda mücadele ettiğin fırtınalarla değil. O yüzden başarılarının tadını çıkar.
- B) Kariyerim boyunca 9000'den fazla atış kaçırdım. Neredeyse 300 maç kaybettim. Hayatımda defalarca başarısız oldum ve işte bu sayede başardım.
- C) Dünyanın bütün nimetleri elinde olsa bile onları tadabilecek bir ruh gerekir. Çünkü bizi mutlu eden, bir şeyin sahibi olmak değil tadına varabilmektir.
- D) Bugün dünya şirketleri, hata yapanları cezalandırmıyor. Tam tersine, hata yapmayanları bünyelerinde barındırıyor. Çünkü hata yapmamanın iki nedeni olabilir. Birincisi, iş yapmayanlar hata yapmaz. İkincisi, risk almaktan çekinenler hata yapmaz.

3.

Aşağıda bazı kedi türleriyle ilgili bilgiler verilmiştir.

Tiffanie Kedisi : Yarı uzun tüylü olarak kabul edilen bu kediler, uzun tüylü ırklar kadar bakım gerektirmez. En belirgin özellikleri gözlerinin sarı olmasıdır. Meraklı yapıları evden kaçıp yabancıların evlerine dalmalarına neden olabilir.

Snowshoe : İyi bir avcı ve oyuncudur. Özellikle atılan nesnelere alıp getirme oyununu çok sever. Kısa olan tüyleri çok sık bakım istemez. Burnu ve çenesi bir pamuk gibi beyazdır. İnsanlarla olmaktan mutlu olan sosyal bir kedi türüdür.

Europen Burmese : Evcilleştirme konusunda oldukça sadık ve cana yakın bir kedi türüdür. Kafaları, grimsi vücutlarıyla orantılıdır. İnce ve narin bir görüntüye sahiptir. Tüyleri kısa olduğu için fazla bir bakıma ihtiyaç duymaz.

Ragdoll Kedisi : Diğer kedilere nazaran sahiplerine âdeta tutkuyla bağlıdır. Tüylerinin sık sık taranmaması durumunda huzursuz olabilecek bu kedinin patileri bedenine göre koyu renge sahiptir.

Ayşe, kendisine bir arkadaş kadar yakın olabilecek ancak bakıma çok fazla ihtiyaç duymayan bir kedi sahiplenmek istemektedir.

Buna göre Ayşe hangi kediyi tercih etmelidir?

4.

Türk sanatında süslemelerin ve onları oluşturan motiflerin ayrı bir önemi vardır. Her biri evrensel bir dile sahip olan motifler kültürümüzde çeşitliliği, renkliliği ve zenginliğiyle dikkat çekmektedir. Tarihten günümüze yetişen nice nakkaş, hattat ve ressam, eserlerini motiflerin binbir renk ve biçimiyle süslemiştir. Türk sanatında kullanılan bu motiflerden biri "ışın"dır. Bir ışık kaynağından çıkarak her yöne yayılan ışık demeti şeklinde oluşturulan bu motif, özellikle Osmanlı armalarında kullanılmıştır. Sürekliliği yansıtan "çarkıfelek" motifi; dünyanın dönüşünü, devinimi ve hayatı anlatır. Bu motifte, merkezden dışa doğru açılan çizgiler, rüzgârgülü gibi tek yönde şekillendirilerek oluşturulmuştur. Bir diğer motif olan "zencerek", belli bir düzenle birbirinin içinden geçirilmiş iplere benzeyen yapısından dolayı "mutluluk düğümü" olarak adlandırılmaktadır. Sonsuzluğu simgeleyen bu motif, güç, birlik ve mutluluğu da temsil eder.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen motiflerden biri değildir?

A)

B)

C)

D)

5.

Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçenlerde mahalleden iskeleye kadar yürüyeyim, dedim. Sahilde kimi göreyim? Bizim Emine teyze bir köşeye oturmuş, kuşları yemiyor. Yanına gidip başına dikildim. Beni görünce heyecanlandı, hemen ayağa kalktı. Başladık eski günleri, o meşhur turşularını, benim mavi bisikleti konuşmaya.
- B) Sözde öğleden sonra buluşacaklardı ama Suat yapmıştı yine yapacağını. Bekleye bekleye bir hâl olmuştu. Karnı da epey acıkmıştı. Acaba arkasındaki simitçiden simit alsa açlığını bastırabilir miydi?
- C) Süleyman, dikkat et, diyorum. Ağabey, merak etme, diyor. Hareket hâlindeki kamyona binmeye çalışılır mı hiç? Aşk olsun Mahmut, sen de gece gece şehrin göbeğine ne demeye soktun ki bizi? Oğlum, in aşağı; şimdi bir kaza çıkacak!
- D) Eyvah! Kırmızı hırkalı yaramaz yine çıkageldi. Ne zaman annesi ve kardeşi ile buradan geçseler bizi ürkütmeyi görev sayar. O yetmezmiş gibi bugün bir de şapkalı amcamız var. Dur, şunun etrafında uçup onu rahatsız edeyim!

6.

Türklerin bilinen ilk alfabetesi olan Orhun alfabetesinde 38 harf vardır. Bu alfabeyle oluşturulan yazılar sağdan sola okunur. Orhun alfabetesinin bazı özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Ünlüler					
Orhun alfabetesinde ünlüleri veren semboller dört tanedir.					
A/E	I/I	O/U	Ö/Ü		
↯	↑	>	N		
Ünlü Uyumu Gerektiren Ünsüzler					
Bazı ünsüzler, kalın ve ince ünlülerle birlikte kullanım durumlarına göre iki farklı simgeyle gösterilir.					
	B	G	D	K	L
Ince Ses (E, I, O, U ile)	⊗	ε	X	Ʒ	Υ
Kalın Ses (A, I, O, U ile)	⊘	ʔ	⊗	Ʒ	↓
	N	R	S	T	Y
Ince Ses (E, I, O, U ile)	⊗	↑	l	h	ε
Kalın Ses (A, I, O, U ile)	⊘	4	Ʒ	⊗	D
Tüm Ünlüler ile Aynı Yazılan Ünsüzler					
Bazı ünsüzler, hem ince hem de kalın ünsüzlerle kullanıldığında aynı şekilde yazılır.					
Ç	M	P	Ş	Z	
人	⊗	1	Ʒ	4	
Birleşik Sesler					
Bazı semboller birden çok sesi karşılar.					
İÇ/Çİ	İK/Kİ	OK/KO	ÖK/KÖ		
Υ	Δ	↓	F		
NY	NG	NT	NÇ	LT	
⊗	4	☺	⊗	M	

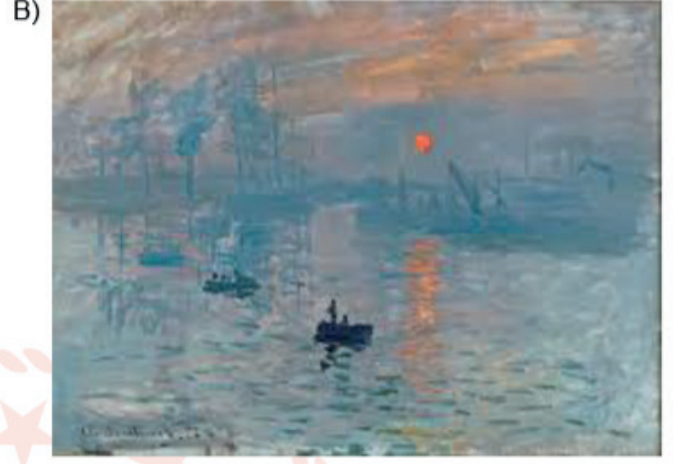
Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi "Suna, Tonguç, Bilge, Umay" isimlerinden herhangi birinin Orhun alfabetesine göre yazımı değildir?

- A) D ↯ ⊗ >
- B) ↯ ⊘ > Ʒ
- C) ↯ ʔ Υ ↑ ⊗
- D) 人 > 4 > ⊗

7.

Işık, gölge ve hacim duygusunun yansıtılmadığı küçük, renkli çizimlerin yapıldığı bu resim sanatında perspektif (bir nesnenin büyüklüğünün, görüldüğü gibi çizilmesi) uygulanmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen resim sanatının örneğidir?

8.

Aşağıda eski kitap ciltlerinde bulunan bazı bölümler tanımlanmıştır.

Miklep: Kitabın okunmakta olan yerini belli eden, ucu üçgenimsi, katlanabilir parça.

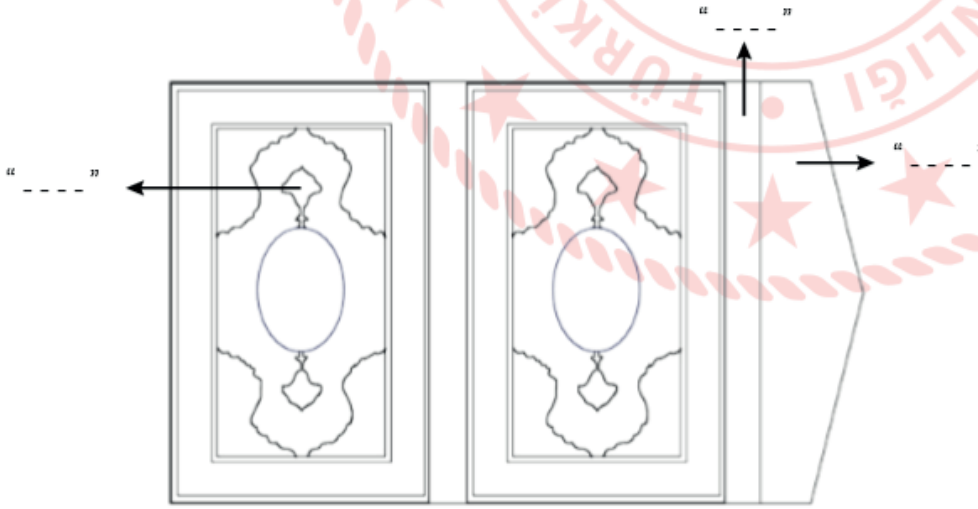
Şemse: Kitabın ön ve arka kapağında bulunan dairevi süs.

Salbek: Şemsenin iki ucundaki uzantı süs.

Sırt: Formaların (Tek kâğıt tabaka üzerine basılan on altı sayfalık kitap parçası) bağlandığı bölümü örten kısım.

Sertap: Miklebi kitaba bağlayan ve kitabın ön kısmını muhafaza eden, miklebe hareket kabiliyeti sağlayan bölüm.

Bu açıklamalara göre,

görselinde okla gösterilen alanlara aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

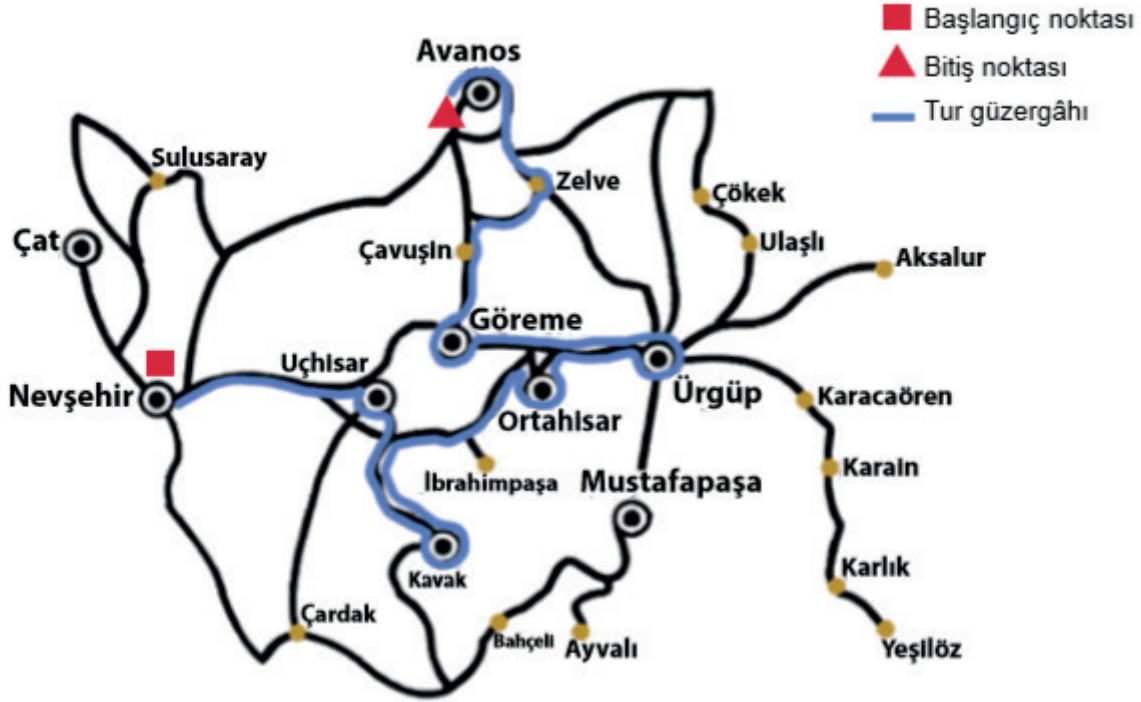
A) Miklep

B) Sırt

C) Sertap

D) Salbek

9.

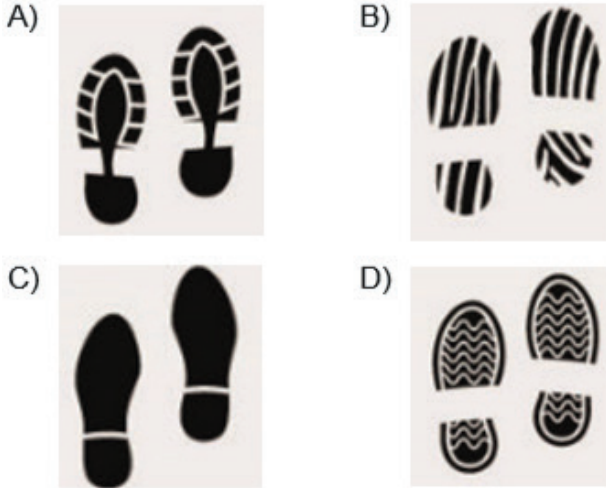
Bu haritada gösterilen güzergâh aşağıdaki tur programlarından hangisine ait olabilir?

- A) Ocak Ayı Tur Programı: Her mevsimi ayrı güzel olan Kapadokya, kışın daha cazip bir hâle bürünür. Bu güzel dönemde bölgeyi görmek için önce Nevşehir'in merkezindeki tarihî alanlar gezilir. Bu tarihî alanlar gezildikten sonra Uçhisar'dan, karla kaplı masal diyarı Kapadokya izlenir. Göreme bu masal diyarının sonraki rotasıdır. Onu Ürgüp takip eder. Ürgüp de güzelliğini gösterdikten sonra sıra Çavuşin ve Zelve'ye gelir.
- B) Nisan Ayı Tur Programı: Kapadokya'yı bu ayda görmek için önce Nevşehir'in merkezindeki Damat İbrahim Paşa Külliyesi'ne gidilir, sonra Uçhisar'a geçilir. Ardından Kavak'ta çay molası verilir. Bundan sonraki duraklar sırasıyla Ortahisar ve Ürgüp'tür. Ürgüp'ten sonra sizi harika manzarasıyla Göreme karşılar. Göreme'yi gizli güzellikleriyle Çavuşin ve saklı kent Zelve izler. Tur programı, Kızılırmak sularının hayat verdiği Avanos'ta biter.
- C) Ağustos Ayı Tur Programı: Turumuz Nevşehir'de, Damat İbrahim Paşa Külliyesi'nde başlayıp Kızılırmak üstüne kurulmuş, nefis manzaralı köprüsüyle ünlü Avanos'ta son bulur. Bu iki rota arasında ise sizi bambaşka ve harika mekânlar bekler. Nevşehir'in ardından Uçhisar gezilir. Sonrasında ise Kavak'a varılır. Kavak'ta verilen kısa bir fotoğraf molasının ardından sırasıyla Göreme ve Ürgüp gezilir. Çavuşin ve Zelve'ye de gidildikten sonra yolumuz Kızılırmak'a çıkar.
- D) Ekim Ayı Tur Programı: Turumuza ik olarak Kızılırmak kıyısındaki Avanos'ta yapacağımız kahvaltıyla başlarız. Çavuşin, diğer bir deyişle gizli güzellik, ikinci durağımızdır. Oradan sonbaharın sararttığı Zelve ve Göreme gezilir. Ürgüp türküsü eşliğinde Ürgüp'ün güzellikleri de görüldükten sonra Ortahisar'a uğranır. Ardından Kavak... Sonrasında Uçhisar'da nefis bir Kapadokya manzarası izlenir. Güneş batarken Nevşehir il merkezine ulaşılır.

10.

"Kışın karlı ve buz tutan yollarda denge sağlayarak yürümek hayli zordur. Buzlu zeminde kaymamak için alınacak önlemlerin başında ayakkabı tercihi yer alır. Kalın, dişli ve tırtıklı tabana sahip ayakkabıların buzda kayma ihtimali daha düşüktür. Dişli ve tırtıklı ayakkabı tabanları, zemine aynı şekilde baskı yaparak zemine tutunmayı sağlar, iki zeminin sürtünmesini ve kaymayı engeller. Bu sebeple karlı ve buzlu zeminlerde giyeceğiniz ayakkabının tabanının bu özelliklere sahip olmasına dikkat etmelisiniz."

Şeklinde açıklama yapan bir mağaza görevlisinin karlı bölgede yaşayan ve kış için ayakkabı almak isteyen müşteriye, aşağıda taban izi verilen ayakkabılardan hangisini önermesi beklenmez?

11.

Genellikle kahramanları bitkiler ya da hayvanlardan oluşan, sonunda bir ders vermeyi amaçlayan, şiir ya da düz yazı biçiminde olan edebî türe "fabl" denir. Fabl türünde ders verme amacıyla yazılan bölüm, genellikle sonuç bölümünde bulunur.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisi bir fablın sonuç bölümünden alınmış olabilir?

- A) Dağdan bayırdan, kırdan çayırdan kopup gelmişler. Aslan bir yandan derdiyle inerken, öte yandan söylenenleri dinliyor, kapalı gözlerinin kirpik penceresinden de hayvanları süzüyormuş. Eee, kral olmak kolay mı?
- B) Günlerden bir gün, bir ayı ile bir karga arkadaş olmuşlar. Karga ayıya demiş ki: "Madem arkadaş olduk, birlikte hareket etmeliyiz. Her konuda birbirimize yardımcı olmalıyız. Gel, seni güzel bir üzüm bağına götürüyüm." Bu sözler üzerine ayı ile karga yola düşmüşler.
- C) Tilki, "Arkadaşına ihanet etmenin sonu işte budur." demiş. "Sen eğer şu anda olduğun gibi, dosdoğru bir arkadaşlık etseydin, bu kıyıya ikimiz de geçecektik. Eğri büğrü arkadaşlık buraya kadar!" diyen tilki biraz öncesine kadar arkadaş olan yılanı, ırmağın kenarında bırakarak yoluna devam etmiş.
- D) Mevsimi gelince patatesin yaprakları yerden fişkırmaya başlamış. Büyümüş, dal budak sarmış patates. Bizim keçi de keyif dorukta, ağız kulakta... Tavşan da ona için için gülüyor, belli etmiyormuş. Sonunda hasat zamanı gelmiş.

12.

Odağı deniz dibinde olan Derin Deniz Depremleri'nden sonra, denizlerde kıyılarına kadar oluşan ve bazen kıyılarda büyük hasarlara neden olan dalgalar oluşur ki bunlara tsunami denir.

Yer kabuğundaki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar hâlinde yayılarak geçtikleri ortamları sarsma olayına deprem denir.

Türkiye'de 1976-2005 yılları arasında gerçekleşen 38 depremde ortaya çıkan hasar 16 milyar dolar oldu.

Depremler oluş nedenlerine göre değişik türlerde olabilir.

Deprem Bölgeleri Haritası'na göre ülkemizin %92'si deprem bölgeleri içerisinde bulunmaktadır.

Yer kabuğunu oluşturan levhalar birbirine sürtünür, birbirlerini sıkıştırır, birbirlerinin üstüne çıkar ya da altına girer. Bu levhaların sınırları Dünya'da depremlerin oldukları yerler olarak karşımıza çıkar.

Bu metnin türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İlgı çekici konuların ele alındığı, samimi bir üslupla yazılan, yazarın anlattıklarını kanıtlamak zorunda olmadığı ve okuyucuya soru sorularak karşılıklı konuşma havasında yazılan bir türdür.
- B) Anlatımın nesnel bir nitelik taşıdığı, bilimsel verilerden yararlanılarak ele alınan konunun kanıtlanmaya çalışıldığı, gazete ve dergilerde yayımlanan bir türdür.
- C) Olayların güncel ve önemli olduğu, toplumun tamamını ya da önemli bir kısmını ilgilendiren, nesnel bir anlatıma sahip ve ilgi çekici bir türdür.
- D) Her konuda yazılabilen, yazarın anlattıklarını kanıtlamak zorunda kalmadığı, samimi bir dil kullanıp kendisiyle konuşuyormuş gibi yazdığı bir türdür.

13. I. Bilimsel bilgilerden yararlanılır.
 II. Yazmadan önce inceleme ve araştırma yapılmalıdır.
 III. Nesnellik ağır basar.
 IV. Bir tezi savunma, kanıtlama amacı vardır.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen metin türüne uygundur?

- A) Okula koşarak gidiyordum. Öğretmenimiz bugün ilk saatimizde okulumuzun bahçesinde, okuduğumuz kitabın canlandırmasını yaptıracaktı bize. Okurken hayalini kurduğum, sanki kitabın içindeymişim gibi hissettiren o olayların kahramanlarını canlandırmak harika olacaktı. Arkadaşlarımızla hafta sonu çok çalışmış, bir sürü prova yapmıştık.
- B) Tekerlemeler, hayatımda çok önemli bir yere sahiptir. Evimdeki kış gecelerini hatırlatır bana. 9 yaşımıydım. Dışarıda dizlere kadar kar vardı. Sobamızın yanında annem babam kardeşim ve ben oturmuş, ikişerli grup olup tekerleme yarışması yapmıştık. Grup birincileri sonrasında kendi aralarında yarışmıştı.
- C) Saygı mı daha önemlidir sevgi mi diye soruyorlar. Saygı içinde sevgiyi barındırmalıdır bence. İnsanı seversin, ağacı seversin, kuşları, taşı, toprağı... Sevdiğin için de onlara bir şey olmasın dersin, incitmekten korkarsın. İşte tam da bu noktada saygı duymaya başlarsın.
- D) Dünyayı bir kalkan gibi saran hava tabakasına atmosfer denir. Atmosfer içerisinde birçok gaz barındırır. Bunlardan ikisi azot ve oksijendir. İnsan yaşamında da önemli bir yere sahip olan bu gazlar, atmosferin yeryüzüne yakın bir katmanında yer alır. Bu katmanların %78 azot, %21'i oksijendir.

14.

Eleştiri: Bir sanat veya düşünce eseri tanıtılırken eserin zayıf ve güçlü yönlerinin belirtildiği ve yazarın değerinin yansıtıldığı yazılardır.

Anı (Hatıra): Kişinin yaşamında iz bırakan ve bizzat kendinin tanık olduğu yaşanmış bir olayın üzerinden belli bir süre geçtikten sonra yazılan yazı türüdür.

Söyleşi (Sohbet): Kişisel görüş ve düşüncelerin karşısındaki okuyucuyla konuşuyormuş gibi samimi bir dille yazılan yazılardır.

Hikâye (Öykü): Yaşanmış ya da yaşanabilir olayların olay örgüsü, şahıs kadrosu, yer ve zaman unsurları belirtilerek ifade edildiği yazı türüdür.

Buna göre,

◇ Yazar, içerik olarak İstanbul'un kirli ve soğuk yüzünü anlatmayı tercih etmiş. Anlattığı o kötü olayları bile o denli güzel bir dille anlatmış ki insan kitabı elinde bırakmakta zorlanıyor. Gayet akıcı bir üslupla ve gerçekçi bir kurguyla yazılmış bu kitap insana bambaşka dünyaların kapısını açıyor.

○ Gençliğimin en güzel günleri o evde geçti. Babaannem, dedem, iki kız kardeşim hep birlikte vakit geçirirdik. Hava sıcak olduğunda bahçede yedik akşam yemeklerini. Hem de sazlı sözlü. Dedem çok güzel çalardı bağlamasını, adeta dile gelirdi bağlama o çalarken.

▭ Bazen kendimizi çevremizden izole edip yaşamımızı sorgulamalıyız. Yanlışlarımız, doğrularımız, iyi ve güzele dair hayat görüşümüz, kimlere ne kadar hayrımızın dokunduğu... Siz de bilirsiniz ki insan çoğu zaman bunu yapmayı aklına bile getirmez.

△ Sabah günün ilk ışıklarıyla kalktım yatağımdan. Önce güzel bir yürüyüş yaptım, ardından eve dönüp mükemmel bir kahvaltı hazırladım kendime. Akşam ise bilgisayarımı kucağıma alıp kitabımı yazmaya koyuldum. Bugün de böyle geçti.

sembollerle belirtilen metin türlerinden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

A) ◇ - Eleştiri

B) ○ - Hatıra

C) ▭ - Söyleşi

D) △ - Hikaye

15. Fıkra, gazete ya da dergilerde yayımlanan, belgelendirme ve kanıtlama gereği duyulmadan günlük olayları, ülke sorunlarını veya yazarın bir konu hakkındaki görüşlerini çeşitli yönlerden inceleyen ve yorumlayan kısa yazılardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı örneklendiren bir metindir?

- A) Küresel bir salgınla karşı karşıyayız. Korona virüs tehlikesi bütün dünyayı alarma geçirmiş durumda. Hastalığın daha fazla yayılmaması için halkın, yöneticilerimizin uyarılarını yerine getirmekten başka çaresi yok. “Evde kal; bulaşma, bulaştırma!” kuralı önemli. Devlet facianın tedbirlerini almaya çalışıyor.
- B) “Çocuğunuzun güzel ahlaklı biri olmasını ister misiniz?” sorusuna tabi ki, bütün anne babalar, “Evet” derler. Ben de hemen ikinci sorumu sorarım onlara: “– Peki, siz çocuğunuzun olmasını istediğiniz gibi güzel ahlaklı mısınız? Çünkü her ideal insan, öncelikle bir anne ve babanın eseridir. Hiçbir güzellik, durduk yere ortaya çıkmaz. Siz nasıl insansanız çocuklarınız da öyle olur.
- C) Ülkemizde kitap okuma oranını artırmak için yapılan çalışmalar olumlu sonuç vermektedir. Bir araştırma şirketinin 2008 yılında yaptığı ankette, katılımcıların yüzde 70’i net bir şekilde kitap okumadığını belirtirken yeni araştırmada bu oran yüzde 36’ya düşmüş durumda. Son 3 ayda en az bir kitap okuduğunu belirtenlerin oranının ise yüzde 30’dan yüzde 64’e çıktığı görülüyor.
- D) Bu zenginlik insan elinin tarihinden geliyor. İnsan, daha kafasıyla düşünemezken, elleriyle düşünmüş, gönlü türlü duygularla çalkalanmazken daha, ellerle duymuştur. İnsan elinin değmediği bir dünyanın ne olabileceğini düşünmek bile insana ağırlık veriyor.

16.

Eleştiri yazı türünün amacı bir edebiyat veya sanat eserini her yönüyle değerlendirerek anlaşılmasını sağlamaktır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi bir eleştiriden alınmış olabilir?

- A) Anadolu Türk’ünün başarısını sadece savaş meydanlarındaki zaferlerle izaha kalkışmak çok yanlış bir görüştür. Anadolu Türk devlet ve medeniyetini kuranlar sadece gaziler değildir. Mevlâna, Hacı Bektaş-ı Veli ve Yunus Emre gibi bütün insanlığı bir felsefe etrafında birleştiren velilerin de bunda büyük rolü vardır.
- B) Hüzün düşkünlerinden değilim. Bu hâlden hoşlanmam, ona değer de vermem. Ama çokları hüznü büyük bir değer kabul eder; onu olgun, erdemli, kafalı insanların bir özelliği sayar.
- C) “Türkçe Bilen Aranıyor” çok hacimli ve titizlikle hazırlanmış bir kitap. Dili, imrenilecek derecede güzel ve akıcı. Bir yandan okuyucuyu bilgilendirirken öte yandan Türkçenin zevkini tattırıyor.
- D) Türkiye Futbol Federasyonunun geçen hafta aldığı kararla yabancı sayısına sınırlama getirmesi uzun vadede Türk Millî Takımı’na fayda sağlayacaktır. Türk futbolcular, takımlarında daha çok oynama şansı bulacağından artık Millî Takım’a oyuncu seçme konusunda bir sıkıntı yaşanmayacaktır.

17.

Deneme, bir konu üzerinde yazarın kesin yargılara varmadan, kanıtlama amacı gütmeyen kişisel görüşlerini ifade ettiği yazı türüdür.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı örneklendiren bir metindir?

- A) Bir melodi duyduğumuzda beynimizde, farklı işlevleri olan birçok bölge etkinleşir. Bir müzik aleti çaldığımızda ise bu etki çok daha belirgindir. Çünkü bir müzik aleti çalabilmek için kas hareketlerinin kontrollü ve uyum hâlinde olması gerekir. Bunun için de beyin daha aktif çalışır.
- B) Herkes kendi hayatından bilir ki her gün birbirini görmenin tadı başka, ayrılıp kavuşmanın tadı başkadır. Ayrılıklar benim yakınlarıma sevgimi tazeler, ev hayatımın tadını artırır. Unutulmamalı ki sevginin kolları, birbirimizi dünyanın bir ucundan bir ucuna kucaklayabilecek kadar uzundur.
- C) Şefika Kutluer adına 1-21 Aralık tarihleri arasında uluslararası festival düzenleniyor. "Sihirli Flüt" unvanlı, Türk sanatçı Şefika Kutluer adına düzenlenen bu festivale bu yıl ABD, Çin, Portekiz, Slovakya, Polonya, Avusturya ve Filistin'den sanatçılar katılacak.
- D) On yıl kadar önce, annemin gençlik arkadaşı Bedia Muvahhit'le karşılaşmıştım bir lokantada. Yanına gittim, eğildim "Bedia Teyze, yetmişimi aştım." diye fısıldadım kulağına. Bu münasebetsiz lafımla onun da yetmişini çoktan aştığını söylemek istediğimi hemen anladı. "Sus kız! Herkese ilan edeceksin." diye beni şakadan azarladı.

18.

Bizim zamanımızda şiir, hayatımızın içinde yer alan ve ruhumuzu ince söyleyişleriyle besleyen bir türdü. Şiirin etkisi, on beş yirmi sene öncesine göre çok çok azaldı. İnternet üzerinden de dolaşıma girmesine rağmen şiirin etkisi azalmaya devam etmektedir. Bunun temel sebebi, hayatın bugünkü koşullarının heyecan, zevk, merak unsurlarını anlık duygular hâline getirmesidir. Şairin ilham aldığı bir melek yok artık! Melekler hayatımızdan çekildi! Onları hayatımızdan çekilmeye zorladık. Artık ilhamı, içi boş şeylerden alıyoruz.

Bu metnin yazıldığı türle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bir kişinin başından geçen olaylar aktarılmıştır.
- B) Düşünceler bir olay örgüsü çerçevesinde dile getirilmiştir.
- C) Düşünceler kanıtlama amacı güdülmeden öznel bir üslupla ifade edilmiştir.
- D) Bir konuyla ilgili tespitler bilimsel gerçekliğe uygun olarak anlatılmıştır.

19.

Küçürek hikâye; az sayıda kelimeyle yoğun anlamlar aktarma gücüne sahip, mesaj kaygısı taşımayan, yalnızca bir anın saptaması olan anlatılardır.

Bu açıklamaya göre,

- I. Küçükken her tarafta “Suyu Koruyun, İdareli Kullanın” yazan afişler vardı. Televizyon ve radyolar sık sık bu konuyu gündeme getirir, insanları uyarırdı. Ama hiç kimse bu ikazlara aldırmaz etmezdi. Şimdi büyüdük, suyun sonsuza kadar yetmeyeceğini anladık.
- II. Ağaç dikmekle meşgul, yaşlı birine sorarlar:
— Diktiğin ağaçların meyvesini büyük ihtimalle yiyemeyeceksin, o hâlde ne diye ağaç dikmekle uğraşıyorsun?
Yaşlı adam:
— Bizden evvelkilerin ağaçlarının meyvesini biz yedik, bizim diktiklerimizin meyvesini de bizden sonrakiler yesin diye uğraşıyorum.
- III. Sadece kemanını vermedim... Yıllar sonra yeğenine armağan ettim. O da öğrenememiş doğru dürüst, evlerinin bir duvarına asmış. Ben zaten hiç beceremedim... Hiçbir şey... İç yangını anılara yol açmaktan başka.

metinlerinden hangileri küçürek hikâye örneğidir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.   D) II ve III.

20.

Destan; milletlerin hayatında büyük yankılar uyandırmış tarihî, toplumsal veya doğal olayların anlatıldığı hayal unsurları ile süslenmiş uzun eserdir.

Aşağıdaki metinlerden hangisi bir destandan alınmıştır?

- A) Akdeniz'in, kahramanlık yuvası sonsuz ufuklarına bakan küçük tepe, minimini bir çiçek ormanı gibiydi. İnce uzun dallı badem ağaçlarının alaca gölgeleri, sahile inen keçiyoluna düşüyor, ilkbaharın tatlı rüzgârıyla sarhoş olan martılar, çılgın bağrıışlarıyla havayı çınlatıyordu. Badem bahçesinin yanı geniş bir bağdı.
- B) Kitaptan niçin korkarlar? Bunu bir türlü anlayamadım. Kitaptan korkmak, insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir. Kitaptan korkan adam, insanı mesuliyet hissinden mahrum ediyor demektir. “Bırak, senin yerine ben düşünüyorum!” demekle, “Falan kitabı okuma!” demek arasında hiçbir fark yoktur.
- C) Günümüzün dünyasında çevre kirliliği, tüm gezegeni kaplayan boyutlara ulaşmış durumda. Dünyanın birçok bölgesinde insanlar, çevre felaketine karşı korumasız, nükleer tehdit ve radyasyondan habersiz bir yaşam sürmektedir.
- D) Günlerden bir gün Oğuz Kağan Tanrı 'ya yalvarırken karanlık bastı. Gökten bir gök ışık indi. Güneşten ve aydan daha parlaktı. Bu ışığın içinde alnında kutup yıldızı gibi parlak bir ben bulunan çok güzel bir kız duruyordu. Bu kız gülünce Gök Tanrı da gülüyor, kız ağlayınca Gök Tanrı da ağlıyordu.